

Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om Ti år efter Rio: Forberedelse af verdenskonferencen om bæredygtig udvikling i 2002«

(2002/C 107/04)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens beslutning af 31. maj 2001 om i henhold til artikel 265, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. juni 2000 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 4 »Fysisk Planlægning, Bypolitik, Energi, Miljø«,

under henvisning til Kommissionens meddelelse om »En bæredygtig udvikling i Europa for en bedre verden: En EU-strategi for bæredygtig udvikling« (KOM(2001) 264 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse om »Global vurdering af Det Europæiske Fællesskabs program for politik og handling i forbindelse med miljøet og bæredygtig udvikling«, (5. miljøhandlingsprogram) (KOM(1999) 543 endelig),

under henvisning til Kommissionen rapport om »Agenda 21 — de første fem år: Implementering af Agenda 21 i EU«,

under henvisning til Kommissionens arbejdsdokument om »Fra Cardiff til Helsinki og tiden derefter — Rapport til Det Europæiske Råd om integrering af miljøhensyn og bæredygtig udvikling i Fællesskabets sektorpolitikker« (SEK(1999) 1941),

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om »Prissætningspolitikker med sigte på større bæredygtighed i brugen af vandressourcer« (KOM(2000) 477 endelig),

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om »Opfyldelse af vore behov på en ansvarlig måde — integration af miljøhensyn i den økonomiske politik« (KOM(2000) 576 endelig),

under henvisning til Kommissionens Grøn bog: »På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed« (KOM(2000) 769 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse om »EU's olieforsyning« (KOM(2000) 631 endelig) og den forestående revision af den fælles transportpolitik,

under henvisning til Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om det sjette miljøhandlingsprogram for Det Europæiske Fællesskab »Miljø 2010: Vores fremtid, vores ansvar« — Det sjette miljøhandlingsprogram — og Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om fastlæggelse af Fællesskabets miljøhandlingsprogram for 2001-2010 [KOM(2001) 31 endelig — 2001/0029 (COD)] samt forslag til Regionsudvalgets udtalelse herom ⁽¹⁾,

under henvisning til Ministerrådets (miljø) konklusioner af 8.3.2001 (6752/01) om verdenskonferencen om bæredygtig udvikling,

under henvisning til de aftaler om klimaforandringer og biodiversitet, som EU undertegnede på Verdenstopmødet i Rio (1992),

under henvisning til de forpligtelser, som EU påtog sig under forhandlingerne om Koyoto-protokollen om begrænsningen af emissionen af drivhusgasser,

(¹) (CdR 36/2001 fin) EFT C 357 af 14.12.2001, s. 44.

under henvisning til EU-medlemsstaternes ratificering af Koyoto-protokollen,

under henvisning til Underudvalg 4's forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 37/2001 rev. 2), som blev vedtaget den 8. oktober 2001 med Sally Powell, Medlem af Hammersmith and Fulham London Borough Council (UK, PSE), som ordfører, og

ud fra den betragtning, at traktaten om oprettelse af Den Europæiske Union kræver, at miljøhensyn inkorporeres i EU's sektorpolitikker, navnlig med henblik på at sikre en bæredygtig udvikling —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt. Vedtaget følgende udtalelse:

1. Regionsudvalgets holdning til meddelelsen

1.1. Regionsudvalget hilser Kommissionens meddelelse velkommen som en effektiv start på forberedelsen af EU's bidrag til verdenskonferencen i 2002.

1.2. Regionsudvalget bifalder varmt Kommissionens pointering af, at EU bør spille en ledende rolle i Rio +10-processen, og det såvel på det forberedende stadium som på selve konferencen i Johannesburg.

1.3. Regionsudvalget støtter helljertet Den Europæiske Union og de 15 medlemsstatsers regeringer i deres urokkelige beslutsomhed med hensyn til at sikre international ratificering af Kyoto-protokollen i 2001.

1.4. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at de forventninger, som blev skabt på konferencen i Rio i 1992, ikke er blevet indfriet, og at vanskelige hurdler skal overvindes, før man kan opnå reelle fremskridt med fjernelsen af hindringerne for bæredygtig udvikling i EU og i verden.

1.5. Regionsudvalget mener lige som Kommissionen, at EU bør støtte en målrettet dagsorden, der er koncentreret om emner vedrørende bæredygtig udvikling, hvor fremskridtene kan måles.

1.6. Det er påkrævet med en velafbalanceret agenda, der integrerer Nord/Syd-bekymringer, og Regionsudvalget er af den opfattelse, at klart definerede, kvalitative mål — som skal fastlægges i samråd med alle relevante interesseparter — er af afgørende betydning som rettesnore for enkeltsektorer i samfundet.

1.7. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at udvikelsesprocessen er en af de vigtigste måder, hvorpå EU kan bidrage til at opnå fremskridt i retning af bæredygtig udvikling, og tilslutter sig tanken om, at der bør igangsættes en dialog med ansøgerlandene om forberedelsen af konferencen.

1.8. Regionsudvalget er skuffet over, at de lokale og regionale myndigheders bidrag til bæredygtig udvikling kun berøres flygtigt, selv om lokalforvaltningen i Agenda 21 defineres som en »vigtig gruppe«, en af de ni centrale bidragydere til bæredygtig udvikling.

1.9. Regionsudvalget mener ligeledes, at meddelelsen forsommer at anerkende betydningen de lokale Agenda 21'ere, som ellers anses for at være en af de mest vellykkede måder at gennemføre Agenda 21 på.

1.10. Regionsudvalget bifalder Kommissionens anerkendelse af, at bæredygtig udvikling forudsætter integration af økonomisk udvikling, social udvikling og miljøbeskyttelsesmålsætninger.

1.11. Regionsudvalget støtter Kommissionens beslutning om ikke at udstikke, hvad indholdet bør være af EU-holdningerne på konferencen, eller at foregribe resultatet af høringsprocessen.

1.12. Efter Regionsudvalgets opfattelse er koordination og samarbejde mellem de forskellige forvaltningsniveauer af afgørende betydning for tacklingen af de globale miljøproblemer.

2. Regionsudvalgets henstillinger vedrørende meddelelsen

2.1. Generelle henstillinger

2.1.1. Regionsudvalget betragter verdenskonferencen i 2002 som en lejlighed til at give eksempler på og evaluere de fremskridt, som er opnået med Agenda 21 i EU og dets medlemsstater, samt til at bekræfte den politiske forpligtelse på Agenda 21 som grundlaget for EU's fremtidige bestræbelser i retning af bæredygtig udvikling.

2.1.2. Regionsudvalget anmoder Kommissionen om at præcisere, hvordan de forslåede strategiske målsætninger afspejler den integrerede økonomiske, sociale og miljømæssige løsningsmodel, og om de i fuldt omfang afspejler målsætningerne i EU's strategi for en bæredygtig udvikling.

2.2. *De lokale og regionale myndigheders rolle*

2.2.1. Regionsudvalget slår til lyd for, at de lokale og regionale myndigheder tildeles en aktiv rolle i forbindelse med formuleringen og videreformidlingen af EU's bidrag til verdenskonferencen i Johannesburg i 2002.

2.2.2. Det er Regionsudvalgets opfattelse, at repræsentanter for lokalforvaltningen bør indgå i alle medlemsstaternes delegationer på konferencen, og det henstilles, at Kommissionen søger at vinde tilslutning for dette synspunkt i medlemsstaterne.

2.2.3. Navnlig er det Regionsudvalgets opfattelse, at meddelelsen bør sætte fokus på den positive indsats, der udfoldes i den lokale Agenda 21-proces, som lokale myndigheder over hele verden har haft mærkbar succes med at engagere deres lokalsamfund i. Konferencen i 2002 giver lejlighed til at drøfte de vellykkede resultater, som til dato er opnået med lokale Agenda 21'ere, samt til at videreformidle oplysninger om og udveksle erfaringer med de opnåede fremskridt.

2.3. *Omfattende medinddragelse og engagement*

2.3.1. Internationale aftaler og projekter falder ofte til jorden i gennemførelsesfasen, hvis de ikke bakkes op lokalt og regionalt. Regionsudvalget anmoder Kommissionen om at sikre, at relevante synspunkter og informationer fra græsrodsniveau når frem til og medtages i EU's beslutningsproces.

2.3.2. Det er ikke kun i udviklingslandene, men også i EU's medlemsstater, at borgerne må involveres på nye måder, og Regionsudvalget finder det afgørende vigtigt i forbindelse med forberedelsen af EU's bidrag til konferencen i Johannesburg, at offentlige myndigheder og interesseparter på alle niveauer høres og medinddrages i videst muligt omfang. De lokale og regionale myndigheder spiller en afgørende rolle i denne proces, dels fordi de repræsenterer det forvaltningsniveau, der befinder sig tættest på borgerne, og dels fordi de i mange tilfælde står i spidsen for partnerskaber på tværs af sektorer.

2.3.3. På baggrund af den tiltagende globalisering og ud fra ønsket om at samtænke økonomiske, sociale og miljømæssige hensyn er det efter Regionsudvalgets mening særlig vigtigt at involvere erhvervslivet i konferencen i Johannesburg og i de forberedende processer. Definitionen af de erhvervsvirksomheder, som skal involveres i forberedelsen af verdenstopmødet, bør være så bred som muligt og omfatte ikke bare producenter af varer, men også firmaer, som er med til at fremme og stimulere forbruget af disse varer. Ud over at involvere erhvervslivet er det vigtigt at sikre, at også forbrugerne og brugere af varer og tjenester inddrages i processen. Forbrugernes valg kan influere på produktionsprocesserne og disses bæredygtighed, og forbrugerne vil få stadig større betydning, når det gælder om at sikre bæredygtig brug af ressourcer.

2.3.4. Ud over det aktive samarbejde mellem regioner og kommuner i EU bør man fremme aktiv inddragelse af universiteter, forskningsinstitutter, offentlige institutioner, ngo'er og erhvervsliv på lokalt og regionalt plan. På dette område kunne Regionsudvalget spille en vigtig rolle ved at tilvejebringe en platform for diskussion og dialog om EU-spørgsmål på lokalt og regionalt plan.

2.4. *Yderligere input fra Kommissionen*

2.4.1. Det er Regionsudvalgets opfattelse, at miljøforringelser og social udstødelse ofte går hånd i hånd, og at partnerskaber på lokalt og regionalt plan synes at være det mest effektive middel til bekæmpelse af udstødelse og fremme af en integreret tilgang til bæredygtig udvikling. EU kunne ved hjælp af nyskabende tiltag fremme udbredelsen af bedste lokale og regionale praksis og bidrage til at identificere nye metoder til effektiv og bred deltagelse og social inddragelse.

2.4.2. Regionsudvalget foreslår, at Kommissionen koncentrerer sig om tre vigtige processer i udviklingen af bæredygtige politikker: EU-udvidelsen, EU's fælles strategi for Middelhavsområdet og Nord-dimensionen i Unionens politikker.

2.4.3. Som det har gjort det ved tidligere lejligheder, slår Regionsudvalget til lyd for, at de regionale og lokale myndigheder tildeles en mere aktiv rolle i formuleringen og gennemførelsen af miljøpolitikken i ansøgerlandenes regioner og kommuner.

2.4.4. Regionsudvalget ønsker at udbygge det nyskabende samarbejde om bæredygtig udvikling mellem EU's regioner og regionerne i ansøgerlandene. I den forbindelse foreslår Regionsudvalget, at en større del af førtiltrædelsesstøtten øremærkes til bæredygtig udvikling, således at der ydes bistand til f.eks. foranstaltninger vedrørende offentlig transport.

2.4.5. Med hensyn til Nord-dimensionen skal Regionsudvalget navnlig henlede opmærksomheden på det faktum, at en af de største udfordringer for en bæredygtig udvikling i Europa er nuklear sikkerhed og strålingsfare, hvor hovedproblemet er atomkraftanlæggenes utilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger. Regionsudvalget anbefaler, at Kommissionen, på grundlag af de hidtidige erfaringer med afviklingen af økonomisk støtte i CØE- og NUS-landene, især i forbindelse med sidstnævnte lande, koncentrerer og optrapper sin indsats inden for de problemområder, der indebærer den største potentielle risiko for mennesker og miljø, og derfor prioriterer sådanne projekter højest og om nødvendigt støtter nedlukningen af farlige kernekraftværker.

2.4.6. Med hensyn til den eksisterende og mere veletablerede Middelhavspolitik har Regionsudvalget allerede opfordret til ⁽¹⁾, at der fastlægges retningslinjer for et tværregionalt og tværnationalt program for regionale og lokale myndigheder på begge sider af Middelhavet, som råder bod på den nuværende fragmentering og spredning, og som sikrer bedre politisk koordinering og en mere effektiv udnyttelse af ressourcerne. Programmet skal omfatte bæredygtig udvikling for befolkningerne på Middelhavets sydlige og østlige bred og sigte specielt på fysisk planlægning, miljø, SMV-politik, beskæftigelse, erhvervs- og socialpolitik samt forvaltning af migrationsstrømme.

2.4.7. Særlig opmærksomhed bør desuden rettes mod de mere sårbare regioner, idet man skal sikre sig, at deres befolkninger selv er den primære drivkraft i en lokal økonomisk og social udvikling, der opfylder målsætningerne om miljøkvalitet, i overensstemmelse med subsidiaritets- og solidaritetskriterier.

⁽¹⁾ (CdR 123/2000) EFT C 22 af 24.1.2001, s. 7.

2.4.8. Regionsudvalget skal herudover foreslå, at Kommissionen ser på den fælles landbrugspolitik, som fortsat er et område, hvor EU's politikker har stor indvirkning på den miljø- og samfundsmæssige bæredygtighed. Den fælles landbrugspolitik kan blive sat under lup i Johannesburg, og Kommissionen bør foretage en grundig evaluering af følgevirkningerne heraf.

2.4.9. Om informationer foreligger, og om de er tilgængelige, er to vidt forskellige ting. Regionsudvalget anbefaler, at Kommissionen udvikler modeller for effektiv videreformidling af økonomisk og videnskabelig information, så både enkeltpersoner og organisationer og institutioner sættes i stand til at træffe mere bæredygtige valg.

2.4.10. Regionsudvalget bifalder, at der i meddelelsen sættes fokus på den betydning, som den globale befolkningstilvækst har for bæredygtigheden. Det mener imidlertid, at meddelelsen burde være mere opmærksom på spørgsmålet om økonomisk og social bæredygtighed i relation til demografiske ændringer, med særlig reference til en række følgevirkninger af den aldrende befolkningsstruktur.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget